

**ПАМ'ЯТІ МИКОЛИ ВАСИЛЬОВИЧА ЛОБАНОВА
(21.01.1924–23.09.2019)**

Пішов з життя Микола Васильович Лобанов, науковець надзвичайної працелюбності, знаний фахівець в галузі збереження рідкісних видів тварин.

Микола Васильович народився 21 січня 1924 р. у радгоспі імені Карла Маркса Херсонської області. Закінчивши 8 класів школи с. Чаплинка, у зв'язку з важким сімейним становищем, у 1938 р. він розпочав трудовий шлях, влаштувавшись рахівником у зернорадгосп, у 1940 р. був переведений на посаду секретаря-спецслужбовця. Після евакуації у липні 1941 р. його призначили головним бухгалтером. 7 вересня 1941 р. був призваний на військову службу, де до 1943 р. служив в наземних, а далі в авіаційних військах аж до звільнення у березні 1952 р. Остання його посада – в.о. помічника начальника штабу по кадрах. Під час служби в армії Микола Васильович закінчив 9-ий клас вечірньої школи, прискорений курс секретного діловодства, навчався на вечірньому факультеті технікуму живопису. За участь у бойових діях нагороджений орденами "Червона зірка", "За бойові заслуги", "За перемогу над Німеччиною" та багатьма іншими.

М.В. Лобанов повернувся до цивільного життя лише у квітні 1952 р. – почав працювати на посаді секретаря Всесоюзного інституту акліматизації і гібридизації тварин "Асканія-Нова". Будучи допитливим і працелюбним, весь час займався самоосвітою. Тому, працюючи з березня 1955 р. зав. канцелярією УНДІТ степових районів ім. М.Ф. Іванова "Асканія-Нова", він навчається у Всесоюзному сільськогосподарському інституті заочної освіти (м. Балашиха). Після закінчення інституту у 1960 р. отримав кваліфікацію "учений зоотехнік". З 1 грудня 1958 р. працює молодшим науковим співробітником відділу зоопарку (пізніше відділ акліматизації тварин). Дисциплінованість, допитливість, працелюбність забезпечили підготування кандидатської дисертації "Аккліматизація і гібридизація быкових в зоопарку "Асканія-Нова" та її успішний захист в Одеському державному університеті ім. І.І. Мечникова. 25 березня 1968 р. М.В. Лобанову рішенням Ради університету було присуджено вчений ступінь кандидата біологічних наук. Після переведення на посаду старшого наукового співробітника у серпні 1968 р. і до звільнення на пенсію у вересні 1987 р. він проводить дослідження з проблем акліматизації, морфології та поведінки представників родин бикових, оленячих, конячих. Протягом 30-річного періоду наукової діяльності на базі колекції тварин зоопарку "Асканія-Нова" Микола Васильович значно удосконалив способи утримання, відлову, знерушення, ідентифікації копитних. Вів племінну роботу та подавав дані до міжнародних племінних книг коня Пржевальського, кулана туркменського і зебри Греві. Результати наукових досліджень узагальнені ним у 100 наукових і науково-популярних працях, оприлюднені на багатьох наукових нарадах, конференціях, у тому числі перших Міжнародних симпозиумах зі збереження коня Пржевальського. Висока оцінка дослідницької роботи М.В. Лобанова підтверджена присвоєнням вченого звання старшого наукового співробітника за спеціальністю "зоологія" рішенням Ради Всесоюзної академії сільськогосподарських наук від 10 жовтня 1973 р.

Наукову діяльність Микола Васильович Лобанов поєднував із науково-просвітницькою, читаючи лекції студентам, слухачам курсів підвищення кваліфікації, екскурсводам, школярам. Він був прекрасним лектором, розповідями якого про тваринний світ насолоджувались відомі журналісти та фотографи, науковці, природоохоронці під час візиту до заповідника. Мав неабиякі здібності до малювання і на згадку про нього лишилися чудові картини рідкісних тварин з різних континентів. Завершився життєвий шлях Миколи Васильовича, та яскравий спомин про нього як невтомного і широко ерудованого науковця залишиться у нашій пам'яті.

Н.І. Ясинецька

<https://doi.org/10.53904/1682-2374/2019-21/79>